

अध्याय - 1 | वेदामृतम्

QUIZ-01

1. वेदः कस्याः श्रुतिसङ्ग्रहः?

- A. मनुष्याणां ज्ञानस्य
B. ऋषीणां शब्दानाम्
C. देवताम् आशीर्वादस्य
D. शास्त्राणां नियमस्य (B)

स्पष्टीकरणम्: वेदाः ऋषीणाम् श्रुतिसङ्ग्रहः एव, यत्र ऋषयः दिव्यं ज्ञानं श्रुत्वा तानि शब्दरूपेण संकलयन्ति।

2. वेदस्य नाम किम्?

- A. शास्त्रम्
B. सूक्तम्
C. ऋग्वेदः, यजुर्वेदः, सामवेदः, अथर्ववेदः
D. उपनिषद् (C)

स्पष्टीकरणम्: वेदाः चत्वारः मुख्याः सन्ति — ऋग्वेदः, यजुर्वेदः, सामवेदः, अथर्ववेदः।

3. वेदानां उद्देश्यः कः?

- A. आचारानुसारः जीवनम्
B. धार्मिकः कर्मकाण्डः
C. आत्मज्ञानं प्राप्तुं
D. युद्धस्य विज्ञानम् (C)

स्पष्टीकरणम्: वेदेषु आत्मज्ञानं प्राप्तुम् उद्दिष्टम् अस्ति, यत् मोक्षमार्गस्य मूलम्।

4. वेदः कस्य भाषायाम् रचितः?

- A. संस्कृतभाषायाम्
B. प्राकृतभाषायाम्
C. अपभ्रंशभाषायाम्
D. तमस्स भाषायाम् (A)

स्पष्टीकरणम्: वेदाः संस्कृतभाषायामेव रचिताः, यः प्राचीनतमः भारतीयभाषा अस्ति।

5. वेदस्य उत्पत्तिः कतः अभवत्?

- A. मनुष्येषु
B. देवेषु
C. ऋषीणां श्रुत्यैः
D. ब्राह्मणेषु (C)

स्पष्टीकरणम्: वेदाः ऋषीणां श्रुत्यैः दिव्यं ज्ञानं समाहृत्य उत्पन्नाः।

6. वेदेषु कः श्लोकः प्रसिद्धः?

- A. भृगुश्लोकः
B. गायत्री मन्त्रः
C. विष्णुस्तोत्रम्
D. शिवस्मरणम् (B)

स्पष्टीकरणम्: गायत्री मन्त्रः वेदेषु अति प्रसिद्धः, यः सर्वविद्याया मूलमन्त्रः इति मान्यते।

7. वेदेषु प्रमुखं विषयं किम्?

- A. इतिहासः
B. मन्त्राः, स्तोत्राणि, कर्मकाण्डाः
C. नाट्यशास्त्रम्
D. चिकित्सा विज्ञानम् (B)

स्पष्टीकरणम्: वेदेषु मन्त्राः, स्तोत्राणि च कर्मकाण्डाश्च मुख्यतया वर्णिताः।

8. वेदेषु को वा वर्गः नास्ति?

- A. ऋग्वेदः
B. सामवेदः
C. महाभारतम्
D. अथर्ववेदः (C)

स्पष्टीकरणम्: महाभारतम् वेदः नास्ति, एतत् एकं महाकाव्यं भारतस्य।

9. वेदस्य संस्कृत्याः योगदानं किम्?

- A. केवलं धार्मिकं कार्यं
B. वैदिक संस्कृतिः, ज्ञानं च निर्मितम्
C. केवलं युद्धशास्त्रम्
D. केवलं साहित्यं (B)

स्पष्टीकरणम्: वेदाः संस्कृतभाषायाः विकासस्य मूलं, सांस्कृतिकं च ज्ञानं प्रदत्ताः।

10. वेदस्य प्राचीनतमः भागः कः?

- A. यजुर्वेदः
B. ऋग्वेदः
C. सामवेदः
D. अथर्ववेदः (B)

स्पष्टीकरणम्: ऋग्वेदः वेदेषु प्राचीनतमः भागः इति ग्रन्थे उल्लिखितः।